

נשתלשל שאחרי פטירת ר' משולם נתקבל ה"ת"ס למלאות מקומו, הנה ראיתי בעיני החלטת קהל פרשבורג מיום ו' סיון תקס"ו, (ר' משולם נפטר י"ח תשרי תקס"ה) ששבעים ושבעה חברי הקהלה חתומים עליו, לקבל את מהר"ם בנעט מניקולסבורג לממלא מקום הגאון ר' משולם. ואחרי שהרבנית, אשת ר' מרדכי, מיאנה בדבר, היות ולא רצו ליתן להרב רק 20 זהובים לשבוע ולא עצים להסקה ולא נרות למאור, הטילו גורל על אחד משלשת הגאונים: ר' ברוך טעם אב"ד לייפניק, ר' שלום חריף אב"ד הרצפלד והחת"ס ועלה בגורל רבנו משה מפ"פ אבל היו לו מתנגדים. כי לא החזיקוהו לתלמיד חכם די גדול. ראשי מתנגדיו היו ר' זלמן ליב, חתן ר' וואלף טהעבן הנ"ל, שהי' אח"כ אב"ד סרדהל, ור' יחיאל מיכל קיצע, בעל שלמי נדבה, ועוד אחרים. אולם נעשו כלם אחרי זה ידידיו ומעריציו, מלבד ר' בר אופנהיים, מחבר ספר "מי באר", שתמך בתחילה בבחירתו ונעשה אח"כ למתנגדו. ר' משה סופר אסר לתלמידיו להשתמש כספרו הנ"ל באמרו: "לא תשתה מי באר".

הרב מיכאל שא"י

רב דבית המדרש הגדול א"א בניו יורק

להרב עורך "המאור", נ"י:

ראיתי ב"המאור" לחדש תשרי בשם הרב בן ציון איזענשטאדט נ"י שכתב, דבטעות נדפס בספר מליצי אש שהגאון ר"א קליר זצ"ל היה חתנו של הבעל פנמ"א וכו'. וב"המאור" חודש כסלו בא הרב חיים בלאך נ"י, והסכים לדבריו והעיר און הקורא שהבעל מליצי אש העתיק הדבר מספר מקור ברוך שכתב ג"כ טעות בה והוא הודיע הדבר להבעל מקור ברוך והודה על טעותו ע"כ. ואני בנו ותלמידו של הגאון "מליצי אש" עצמו הי"ד. אומר, שטעות טעות תפסו להרבנים הנ"ל ולא עיינו כלל בספרי דבי רב, אאמו"ר ז"ל, דז"ל במליצי אש (חשון) אות שמ"ח): מור"ר אלעזר קאליר ז"ל בעל אור חדש בהג"ר אלעזר מרכניץ חתן הגאון בעל פנים מאירות וכו', הרי דשפתי אאמו"ר ברור מללו, שהגר"א מרכניץ אבי הגר"א קאליר חתן הפנמ"א. ובתוכ"ד כותב (שם במליצי

וכאן נתגלה לפני אחד מענקי רוח הגדולים שלנו במלוא הדרת קומתו המופיעים זעיר שם, זעיר שם, אחד ברור ושנים בתקופה, "ואשרי העם שככה לו" לחשתי בדומיה . . .

מכתבים מקוראינו הי"ו

עורך נכבד:

אבקשהו להדפיס מחאתי נגד הדברים שהביא ב"המאור" חודש תשרי עמוד 14, שכאלו הגאון ר' משולם טיסמניץ זצ"ל. הי' מוכיח את בני פרשבורג שאינם מבינים דבר מדרשותיו, ואילו בטיסמניץ היו כלם בני תורה. דברים אלו שהביא בשם הספר "כתבי הגאונים", הנם פגיעה קשה בכבודה של קהלת פרשבורג, ואינני יודע מהיכן לקחם מחברם?

פרשבורג, עיר מגורי לפני, היתה מימים קדמונים עיר ואם בישראל. בזמן ההפנים מאירות היו שם גדולי התורה ור' עקיבא איגר זצ"ל, בעל משנת דר"ע, הי' שם ראש מתיבתא עד שנת תקי"ח, ואחריו היו רבנים גאונים: ר' יצחק הלוי מדוקלא, בעל "מעוני הישועה", ר' מאיר ברבי, בעל "חידושי מהר"ם ברבי", וראשי הבי"ד והדיינים היו תמיד לומדים מופלגים. וכשבא הגאון ר' משולם לפרשבורג, היו שם הדיינים הגאון ר' איציק שכרליס, בעל "קרבן אשם" זולצבך תקל"ז). (בשנת תקמ"ט קודם פטירת מהר"ם ברבי, הוציא הביד"צ היתר על חמאה של זכ"ס והוא לא רצה לחתום על ההיתר ההוא). ר' משה לביב בהרב ר' יוסף אופנהיים, אב"ד טרביטש, ר' זאב טהעבין, גיסו של בעל משנת דר"ע, תלמידי חכמים מפורסמים, וגם ר' זליגמן זולצבך חתן מהר"ם ברבי, המוציא לאור את ח"ב מספר חותנו, ר' שמעון לביאס, ר' עזריאל ברילן, ר' משה לייכסדורף, ר' מאיר וורטהיים, ר' פיבל בסלא, ר' יואל רייסער בן ר' שמעון בריסקר, ראב"ד מפרג. ועוד לומדים גדולים ומובהקים.

אפשר שלא היו מבינים דברי רבם, משום שדיבר יהודית - פולנית והם הרגילו לדבר יהודית - אשכנזית.

הנני מטיל בספק גם מה שכתב שם שרבני אוגריא לא מצאו חן בעיניו מלבד הגאון חתם סופר זצ"ל, שהי' אז אב"ד מטרסדורף, ומה